

MOSKVA. Striderna mellan folken i Azerbajdzjan och Armenien bottenar i nationalism, kulturell särart och religion: azerbajdzjanerna är muslimer, armenierna kristna.

För armenierna är turkarnas bestialiska massaker på armenier 1915 - efter ett misslyckat armeniskt uppror mot Turkiet - levande i minnet. Strax därefter, 1922, blev Armenien sovjetiskt - en räddning, på sätt och vis.

Många armenier ser än idag Sovjets krigsmakt som ett skydd.

Gamla konflikter

Azerbajdzjanerna, ett turkiskt-islamiskt folk, minns också historien. Gamla konflikter har också förstärkts av en arbetslöshet i Azerbajdzjan kring 30 procent.

Gorbatjov väckte gammalt folkhat

När Moskvas järngrepp gradvis lossnade efter Michail Gorbatjovs tillträde som partichef 1985 vaknade gamla krav och därmed gammal bitterhet. Dittills hade armenier och azerbajdzjaner levt tillsammans utan våldsamheter, ibland blandade på samma ort.

Nu blev det möjligt att ta upp gamla konflikter. Armenien började ställa krav på kontroll över Nagorno-Karabach, en liten bit mark som Stalin gav till Azerbajdzjan 1923 trots att

två tredjedelar av dess befolkning på tillsammans 1,7 miljoner är armenier. Området är något mindre än Halland till ytan.

Armeniernas skräck för de numerärt vida överlägsna azerbajdzjanerna underblåstes snabbt av slagsmål som ledde till att armenier bosatta i Azerbajdzjan mördades. I Sumgait, hamnstad strax norr om Baku, lynchades i februari 1988 32 armenier enligt en officiell redovisning.

Azerbajdzjan är ett rela-

tivt rikt land, en av Sovjets mest välmående republik-er, med stora oljeutgångar och bra jord. Men på senare år har ekonomin blivit sämre och arbetslösheten ökat.

Armenier både inom och utom Sovjet har vunnit ryktbarhet. Män som schackspelaren Tigran Petrosjan, filmregissören Elia Kazan och politiker Anatas Mikojan är världsberömda. En av Sovjets mest kända ekonomer i dag, Abel Aganbegjan, är armenier.

På en del sätt är det ar-

meniska folket en överklass som sticker i ögonen på azerbajdzjanerna.

Båda republikerna, liksom alla sovjetrepubliker, har sin egen konstitution, eget ministerråd och en egen lagsutgivning.

Viktiga oljefält

Azerbajdzjan (5,4 miljoner invånare, sovjetrepublik sedan 1920) har Abdul Vezirov som partichef och maktigaste man. Språket är nära turkiskan, men religionen står området närmare det shiamuslimska Iran

än Turkiet.

Ryska tsarens inflytande nådde hit på 1800-talet då oljefälten kring Baku blev viktiga för det ryska imperiet. En kort period av självständighet 1917 följdes av turkiskt och sedan britiskt inflytande över Baku. 1922 ingick Azerbajdzjan i Transkaukasiska Federationen (tillsammans med Armenien och Georgien) som splittrades upp i separata republiker av Josef Stalin 1936.

Armenien (4,1 miljoner invånare och 1,7 miljoner landsflyktingar över hela världen) ser idag Suren Arutjunjan som partiboss och ledare.

Den persiska delen av Armenien erövrades av Tsarryssland 1828. 1920 nådde bolsjevikerna området och den 29 november 1920 bildades Armeniens Sovjetiska Socialistrepublic.

Folkstorm mot östtyska Säpo

ÖSTBERLIN. "Stasi rausi" - "Ut med säkerhetspoliserna!" skrek tiotusentals demonstranter utanför det gamla Säpo-högkvarteret här i Ostberlin.

Efter några minuter kunde folkmassan inte längre hejdas. Byggnaden på Normannensstrasse stormades, dörrarna slogs in, fönstren krossades, möbler och hemliga akter slängdes ut.

Nytt Forum, oppositionsgruppen som utlyst demonstrationen, försökte

förgävs vädja om lugn. Nytt Forum ville protestera mot att säkerhetspoliserna fortsatt sitt arbete här trots att den formellt är upplöst av Hans Modrows regering.

Stormningen av polis-högkvarteret avbröt de rundabordsamtal som pågick mellan regeringen och oppositionsgrupper.

Företrädare för Nytt Forum fördömde våldsamheten. Bärbel Bohley, en av dess ledare, uttryckte sin förbittring och förklarade att det nu kan bli svårare att ställa säkerhetspoliserna till svars när personakter forts burt.

Efter tre timmar upplöstes demonstrationen och folk lämnade byggnaden, en del med plundringstroféer i händerna.

Rundabordsamtalen i går präglades av rapporten från regeringen om Stasys verksamhet. Den visade bland annat att säkerhetspoliserna hade 85 000 egna medarbetare och 109 000 inofficiella - det vill säga tjallare och tipsare.

Organisationen hade 3,6 miljarder mark att spendera, 1,3 procent av hela statsbudgeten.

Säpo hade en egen vapenarsenal och byggdes upp till en stat i staten.

Man ägde 2 500 byggnader, 12 900 personbilar, 2 124 lastbilar, 230 fartyg och fyra flygplan. Säpo hade egna sjukhus och egen sjukhuspersonal.

Oppositionen är ändå inte nöjd med den detaljerade rapporten.

- Vi måste också få klara besked om hur SED (det kommunistiska partiet) samarbetade med Stasi, säger Richard Schulz i Nytt Forum. Stasi var SED:s maktkärna och regeringen och partiet gör vad de kan för att hålla så mycket som möjligt hemligt.

Andreas Altermann

Polis sköt älg under harjakt

Polisstyreisens ordförande Torvald Carisson, Gävle, sköt av misstag en älgkalv med hagebossan när jaktlaget i helgen var ute för att jaga hare vid Norrlandet. Händelsen har polisanmälts.

På grund av Torvald Carissons anknytning till den lokala polisverksam-

Örn högg hund vid fågeljakt

Under pågående skogsfågeljakt slog en kungsfågel ut mot jägaren Sög Brännvalls jakthund.

Tillsammans med en kamrat var Brännvall ute för att jaga skogsfågel. Efter en stund hörde jägarna den äldre hunden ze skall. Hunden tvsnä-

heten blir fallet en fråga för länspolischefen.

Torvald Carisson säger att han aldrig såg älg. Han hade försökt skjuta en hare men skottet gick för högt.

Leder utredningen till åtal kommer han att avgå som ordförande i polisstyrelsen, säger han.

de dock och kom gnallande tillbaka till jägarna.

Spåren ledde till en plats där kungsfågeln slagit till mot den andra jaktunden.

Enligt jägarna blev det ingen kamp mellan djuren. Örn dögade hundens gress.